

Došlo 17. VII. 1930

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE V LJUBLJANI

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/32 strani	Din 80—	1/8 strani	Din 350—	1/2 strani	Din 1000—
1/16 strani	Din 160—	1/4 strani	Din 500—	1/4 strani	Din 2000—
1/8 strani	Din 250—	1/2 strani	Din 700—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Štev. 13.

V Ljubljani, 15. julija 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkovcih pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljave.
Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.
Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.
Čilski soliter, 15,5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3 za kg.
Kaljeva sol 42%, pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 176 za 100 kg franko vsaka postaja, na drobno Din 180 za 100 kg. vreče po 50 kg stanejo 90 Din. Za 1 ha 200—300 kg.
Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.
Nitrotoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.
Razkležena kostna moka, 30% fosf. kisline, 1/2% dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.
Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.
Rudninski superfosfat 16% po 94 Din v vrečah po 100 kg in 96 Din v vrečah po 50 kg. Pri pol — ali vagonem odjemu cena po dogovoru. Za 1 ha ajde po 300 kg.
Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.
Tomasova žlindra na bazi 18%, pri odjemu 15.000 kg po Din 115, za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 116 za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 117 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122 za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6 pri 100 kg.

Semena.

Ajda siva po Din 3.— za 1 kg.
Inkarnatna (rdeča detelja) po Din 14 za 1 kg.
Semenska grahova (grahica), jara po Din 4.50 za kg.

Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.
Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.
Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 2.80 za kg.
Ribja moka v originalni vreči 75 kg po Din 6 za kg, na drobno Din 6.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribje olje za živino v ročkah po 3 kg = 70 Din; se pošilja po pošti; v steklenicah po 1/4 litra Din 18.—, v steklenicah po 1 1/2 l Din 30; v posodo kupca po 22 Din za kg.
Promilul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 12 Din kg, najmanj 5 kg.
Zlinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju)

Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.
Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 400 Din 980; F 450 Din 1000.
Gnojnična sesalka „Kremzar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po Din 1300; podaljšek 1.50 m Din 250.
Lopate za šitiranje po Din 24.
Lopate za šitiranje, nasajene po Din 64 do Din 80.
Lopate za nakladanje po Din 24.
Grablje železne, 10 do 16 zob po Din 12.50 do 20.
Vile železne, s tremi roglji po Din 14, s štirimi po Din 15.
Vile, garantirane, s štirimi roglji po Din 25, s tremi roglji Din 23.
Kosilica dvoprežna Knotek Din 4400.
Kolo za kosilico Din 400.
Odlagalna priprava za žito Din 700.
Mlatilnica US4b 57 cm široka, za pogon z roko ali vrtljem po Din 2730; US4b, 57 cm široka, za motorni pogon po Din 1940; B2, 57 cm širine, s tremi stresali Din 4200; Jura, 57 cm širine z navadnim čistilom Din 5250.
Žitočistilnik Č. po Din 1500 za komad; K. po Din 1600 za komad; Exner 4 b 2000 Din.
sackovi plugi in plužni deli:
R14MN po Din 1600, **D10MN** po Din 1050, **D9SS** po Din 1100, **D8MN** po Din 1000, **D7MN** po Din 900.— s plužno na vijake Din 1100, **D6MNR** 750, **D5MNR** 700 Din, dvojni obračalni plug BW5 po Din 1650, dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520, obračalni plug NW7 po Din 1150, obračalni plug NW5 po Din 1130.
Osipalnik BHR po Din 400; **DHUN** po Din 700.
Glave D9SS po Din 410, **D8MN** po Din 400, **D7MN** po Din 300; **D6MN** po Din 270; **SUN** na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; **HNW7** po Din 470, osipalnik **DHUN** po Din 480.
Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, **6R24** po Din 48.
Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.
Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.
Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.
Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.
Izruvač za krompir sedemdelni 300 Din.
Plužne, enokolesne po Din 150.
Brane.
Trodelnna njlvska brana IVa, široka 2.50 m, težka 92 kg Din 1300.

Dvodielna njivska brana, IVb, a široko 1.66 m, težka 62 kg, Din 900.
 Dvodielna njivska brana I široka 2 m, težka 88 kg Din 1350.
 Trodelna njivska brana Ia, široka 2.25 m, težka 107 m, Din 1450.
 Travnške brane z zvezdnimi členki široka 1.80 m, težka 60 kg po Din 900.—
 Travnška brana Lipsia L3d, široka 1.65 m, težka 52 kg Din 850.
 Travnška brana Lipsia L4d, široka 1.95, težka 60 kg, Din 1000.
 Travnška brana Lipsia L5d, široka 2.25 m, težka 70 kg Din 1150.
 Kombinirana travn. in njivska brana KW1, dovdelna, široka 1.50 m, težka 60 kg po Din 950. njivska brana KW2, široka 2.25 m, težka 88 kg, trodelna po Din 1350.
 Lanke posevne IVaL, po Din 520; IVbL po Din 450
 Platan št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator pri bočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750, ročni po Din 180.

Sejalni stroj Sack 1.50 m širok, devetvrstni BETTA po Din 4550; sejalni stroj Sack 1.50 m širok, enajstvrstni BETTA po Din 4800; sejalni stroj Sack devetvrstni H9 po Din 2700; sejalni stroj Sack petvrstni H5 po Din 1650.
 Pracnerjev sejalni stroj Budućnost, trinajstvrstni po Din 4500
 Sejalni stroji. Dvovrstni sejalni stroj za koruzo po Din 900.
 Trijerl (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, II/1 po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.
 Izluskovalec za deteljo, EVSM Din 1650.
 Vitelj (gepelj) EGB po 3230 Din; EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za viteli ER po Din 1630, D800 po Din 540
 Bencin motorji Lorenz 3—4 KS Din 10.000, 3—4 KS stabilni Din 9000; 4—5 KS prevozniki Din 14.000.
 Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 37 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m
Ostalo zalogo glej v II. št. „Kmetovalca“!

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta šte. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 180 MILIJONOV DIN.

Alli se želite iznebiti profina

REVMATIZMA

bolečin v kosteh in išlasi brez nevarnosti?

Reuma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatašu niti siromaku in išče žrtev, kakor v palačah, tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike v katerih bolezen nastopa, največ boleznij je pa takih, ki se nazivajo z najrazličnejšimi imeni medtem pa niso nič drugega kot

reumatizem

Enkrat boljko kosti in členki, drugič členki otečejo, pohabljen roke in noge, trganje, zbadanje v raznih delih telesa, celo oslabiljenje vida, vse to so posledice reume in bolečin v kosteh.

Kakor so različne oblike s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicina, miksture, mazila in t. d., ki se trpečemu človeštvu ponujajo. Večina teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjem bolečine samo ublažiti. To, kar Vam pa mi priporočamo je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že

mnogim bolnikom pomagala!

Naša kura je izborna in deluje hitro pri **zastarelih kroničnih slučajih**. Da pridobimo čim več pristašev smo sklenili vsakomur, ki nam piše

poslati popolnoma brezplačno

našo interesantno in poučno razpravo. — Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti, naj še danes piše na:

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
 Bruchsalerstrasse Nr. 5., Abt. 49.

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upraviništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman

Štev. 13.

V Ljubljani, 15. julija 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Zakaj ni priporočljivo orati na ozke kraje ali lehe? — Kalij in strnišena repa. — Zelena koruza. — Najboljši način molže. — Hudo vnetje vimena. — Skrbimo za dobro konjsko opremo. — Kapar — velika nevarnost za sadno drevje. — Našim vinogradnikom! — Kmetijska razstava v Kölnu. — Kuncerejska razstava. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Tržni pregled. — Inserati.

Zakaj ni priporočljivo orati na ozke kraje ali lehe?

Po nekaterih naših krajih se kmetovalci krčevito drže starega načina oranja na ozke kraje. To se dela po navadi ravno v krajih, kjer to ni niti najmanj na mestu (na ljubljanskem polju, na Gorenjskem). Na vprašanje, zakaj delajo tako, odgovore ljudje po navadi: ker je premalo prsti in je ista preplitva. Tak odgovor pa ni upravičen. Glasiti bi se moral: zato, ker smo se tako navadili in ker tako orjemo že od nekdaj. Da je to popolnoma napačno, bo lahko uvidel vsak, ki pazljivo prečita naslednja izvajanja.

Zemljišča s plitvo plastjo plodne prsti imajo po navadi prodnato podlago. Vsa preobila moča se v najkrajšem času izgubi v produ tako, da se preobile vlage na takem zemljišču ni bati. Ono je od narave drenirano, celo preveč drenirano. In, dasi imamo zelo veliko padavin (1800 mm na leto), ki so v normalnih letih prav dobro razdeljene preko celega leta, se imamo na teh zemljah bati suše. Pomanjkanje vlage se čuti, če ostane vreme lepo 14 dni, če traja lepo vreme dalje, imamo sušo. Da je to pridelkom na kvar, ve vsak, ki željno čaka vsak teden dežja. In vendar z neprimernim obdelovanjem zemlje sam vabi sušo na njivo.

Znana stvar je, da vlaga izhlapeva iz zemlje. V navadnem življenju pravimo: zemlja se suši. Čim večja je površina, tem prej se zemlja izsuši. Površina gotovega dela zemlje je najmanjša, če je ravna. Vsaka vzbočina ali udrtina površino poveča. Površina njive je najmanjša, če je zorana ravno, „na ploh“. Kraji povečujejo površino. Ozki bolj kot široki, zato ker jih je več, ker jih na isti prostor pride več. In s tem, da povečajo površino, povečajo tudi nevarnost suše. S tega stališča je oranje na ozke kraje ali lehe opustiti.

So pa še tudi drugi razlogi, zakaj tako oranje ni dobro. Evo: Po razorih med kraji ni skoro nič zemlje. Tu rastline ne morejo dobro uspevati, ker jim manjka hrane. Zato se razvijajo mnogo slabše,

kot one v sredini krajev, ki imajo dosti zemlje na razpolago. Rastline se razvijejo neenakomerno. Neenakomeren posevek pa nikdar ne more dati dobrega pridelka.

V splošnem je uporaba strojev na ozkih krajih nemogoča. In vendar imajo nekateri stroji tako očite prednosti pred ročnim delom, da je slep, kdor tega noče uvideti. Tako na pr. sejalnica setev obavi bolje in hitreje, kot pa to more se tako izurjen sejelec. Povrhu pa še prihrani najmanj eno četrtino semena. Sejalica pa dela dobro le na ravno preorani njivi; na neravni njivi seje neenakomerno in različno globoko. Na ravni njivi se žito lahko kosi s koso ali s strojem. Delo gre na ta način mnogo hitreje od rok, kakor pa če se žanje s srpom. Jaz mislim, da je ta moment uvaževanja vreden.

V nekaterih posebnih slučajih pa je seveda tudi oranje na ozke kraje na mestu in opravičljivo. Vsi ti posebni slučajji se dajo uvrstiti v dve skupini. V prvi je vzrok zemlja, v drugi posebne lastnosti rastlin, ki jih nameravamo sejati ali saditi.

Zemlja opravičuje oranje na ozke kraje tedaj, če je preveč mokra in se vlaga ne more dovolj hitro odcediti v spodnje plasti. Toda tudi v tem slučaju ni neobhodno potrebno, delati najozžje kraje. Kajti čim več je krajev, tem več zemlje se izgubi za neplodne jarke. Zato naj bodo v takih prilikah kraji toliko široki, da more nepotrebna moča pravočasno odteči.

Rastline, ki imajo globoke korenine, rabijo seveda močnejšo plast plodne zemlje. Tako na pr. pesa v plitvi zemlji ne more dobro uspevati, razen če jo sadimo na ozke kraje, kjer ima debelejšo plast zemlje na razpolago. Niso pa vse rastline pesa, zato tudi ni potrebno niti umestno, pripraviti zemljo za vse na isti način. Zato naj bo oranje na ravno, „na ploh“ pravilo, oranje na ozke kraje pa izjema!

Ing. I. Zaplotnik.

Gnojite ajdi s superfosfatom in kalijevu soljo!

Kalij in strniščna repa.

Med rastline, ki potrebujejo veliko kalija, spada tudi naša strniščna repa. Navadno ji gnojimo s hlevskim gnojem, toda izdatno bi se dal ta pridelek dvigniti z dodajanjem kalijevih gnojil, zlasti kalijeve soli. To velja posebno v legah, kjer je zemlja peščena in revna na kaliju. S pridelkom 100 metr. centov repe odvezamemo zemlji 228 kg kalija, 158 kg dušika, 64 kg fosforove kisline in 61 kg apna. To dokazuje dosti jasno, da je tudi repa kalijeva rastlina, ki potrebuje z ozirom na kratek čas rasti to redilno snov v lahko raztopni obliki in v dovoljni količini. Za 1 ha je računati 150 do 200 kg kalijeve soli ali za en merik posetve po 15 do 20 kg kot dodatek navadnemu gnojenju s hlevskim gnojem. —r—

Zelena koruza

Zelena koruza je vredna vse naše pozornosti, ker daje najobilnejšo in prav slastno krmo, ki prija posebno molznim kravam, pa tudi drugi govedi. Pri nas jo sejemo mestoma po strnišču in je pokladamo do pozne jeseni. Odleže nam veliko, pa bi še več, ako bi ji bolj gnojili in sejali bolj na redko.

Drugod jo sejejo že od srede pomladi in sicer v presledkih tako, da jo pokladajo vse poletje noter do pozne jeseni.

Zaradi njenih bogatih košenj in slastne klaje jo danes pridelujejo ameriški farmerji tudi za zimsko krmljenje. V ta namen jo kisajo v tako imenovanih silo-stolpih, o katerih smo v tem listu že pisali. Po teh krajih je danes zelena koruza sploh glavna krma, ki se na njivah prideluje. Ondotna gospodarstva se pečajo danes v glavnem z rejo molzne govodi. Potrebno krmo pa dobivajo v zeleni koruzi. Čez poletje jo pokladajo zeleno, po zimi in spomladi do nove košnje pa kot kisló koruzo.

Tej uredbi ondotnih farm odgovarjajo tudi tamkajšne posestne in gospodarske razmere. Molzna goved je za tako krmljenje zelo hvaležna. Kakor uče dosedanje izkušnje, se tudi farmerji zelo pohvalijo z dosedanjimi uspehi. Seveda dobe molzne krave tudi potreben priboljšek pri taki klaji in sicer v močnih krmilih (oljne tropine), v zadnjem času pa v tem, da sejejo med zeleno koruzo tudi sojo.

Tudi pri nas kaže povečati pridelek zelene koruze. Kjer se pečamo z rejo molzne živine, naj bi sejali v večjem obsegu zeleno koruzo, zlasti po strnišču, pa tudi že prej, če nam to dopuščajo posestne in gospodarske razmere. Brezdvoma je zazreti v zeleni koruzi tudi za nas važno krmno rastlino. Goved jo strastno rada žre, dokler je sočna in sveža, pa tudi po zimi, ko je kislá.

Po naših maloposestvih naj bi se zelena koruza, ki nam jeseni preostaja, tudi zrezala in stlačila v jame, da se v njih okisa, kakor smo o tem že večkrat pisali in kakor delamo že tu in tam s prasičjo klajo, ki nam jeseni preostaja in je ne moremo porabiti v svežem stanju.

Ameriški farmerji pridelujejo danes zeleno koruzo kot glavno krmo. Da bi se pri nas v podobnem smislu vrgli na pridelovanje zelene koruze, ni pri-

čakovati, ker tega ne dopuščajo naša maloposestva, ki imajo preveč potreb in premalo zemlje. Pač pa lahko dvignemo dosedanji pridelek, deloma z boljšim gnojenjem in bolj redko setvijo, deloma z razširjenjem pridelka v dopustnih mejah. R.

Najboljši način molže.

Pri molži imamo razne načine, ki se več ali manj priporočajo in ki imajo vsi ta namen, da vime kolikor mogoče lahko izpraznimo, mlečnost samo pa s tem pospešujemo. Ti načini se tičejo prijemanja in iztiskavanja sescev, izmolzavanja posameznih delov vimena po gotovem redu itd. Razni načini molže se ravna po krajevnih navadah, zlasti pa tudi po tem, ali molžejo moški ali ženske. Kar se iztiskavanja seskov tiče, je moška molža s celo roko odločno najboljša, ker pri takem objemanju seskov vime najmanj trpi.

V zadnjem času se je močno priporočala navskrižna molža, pri kateri se prijema seski desne in leve polovice (plati) hkrati in navskriž, ker se na ta način vime čimbolj obdeluje in draži k izločevanju mleka. Priporočala se je tudi molža najprej obeh prednjih in potem obeh zadnjih seskov, tudi zaradi tega, da se vime bolj obdeluje. Pri takem obdelovanju se vime močneje draži in s tem doseže, da se mleko bolj izločuje.

Novejše izkušnje so pa dognale, da se z istočasnim obdelovanjem obeh polovic vime hitreje utruje, kar ima za posledico, da tudi izločevanje mleka prej odneha. Znano je namreč, da se izločuje mleko v vimenu ves čas, od ene molže do druge, in da je to izločevanje primeroma še najmočnejše med molžo samo, ko se vime z molžo obdeluje in draži. Te izkušnje z različno molžo so pa pokazale, da se več namolze, ako vsako polovico vimena zase pomolzemo, tedaj najprej desno plat vimena in potem levo in da to ponavljamo, dokler ni vime do čistega izmolzeno. S tako molžo, kateri smo tudi pri nas najbolj vajeni, se dosežejo še najboljši uspehi. Pri tem je seveda gledati na to, da obe polovici enako dolgo obdelujemo. Leva plat vimena je sicer bolj od rok, ali zato potrebuje ravnokotno krepkega obdelovanja kakor desna plat.

Zelo važno je slednjič, da pomolzemo vime do zadnje kaplje mleka. S tem mlečnost najbolj pospešujemo. Prvi teden po porodu, dokler je mlezva, ni tako važno, da molzemo do zadnje kaplje. Ko je pa mlezve konec, moramo vime pri vsaki molži do čistega izmolsti. S tako redno in čisto molžo vplivamo najugodnejše na izboljšanje kravje mlečnosti. R.

Hudo vnetje vimena.

Kravje vime se lahko vname na različne načine. Vselej je pa vnetje vimena za živinorejca kočljiva stvar, ki lahko izteče tudi zelo neugodno. Pri nas se vsako vnetje imenuje z izrazom volčič ali sajevec na vimenu. Slučaji vnetja so pa različni. Pri navadnem vnetju, pri katerem je prizadeto najbolj podkožno staničje, je splošen počutek živali neizpre-

menjen. Živali žro in prežvekujejo in tudi mleko je neizpremenjeno. To vnetje, ki se pojavi bolj pogosto pred porodom ali po porodu, poteče navadno brez vseh zlih posledic.

Vse drugače nevarno je pa hudo ali akutno vnetje vimena, pri katerem je notranjost vimena, namreč ena ali več mlečnih žlez prizadetih, in katero lahko imenujemo z ozirom na zle posledice tudi gnojno vnetje vimena, ker se prizadeta žleza ognuji in nam dotični sesek lahko oglušči. Vneta mlečna žleza se namreč rada usuši, tako da ni več za molžo. S tem izgubi krava seveda veliko na svoji vrednosti, ker je z gluhim seskom manj porabna za molžo. Res, da pride za to nekaj več delovnosti na ostale seske, vendar se močno pozna izpadek mleka od cele četrti vimena, kajti zelo zelo redki so slučajji, da se gluh sesek zopet oživi ob prihodnji otelitvi.

Sl. 28. Podveza bolnega vimena s pomočjo rjuhe. Konce zvežemo na križu.

To vnetje napada po navadi samo en četrt vimena, redkokdaj dve ali več. Mleko je izpremenjeno, deloma sirasto in ga je tudi malo. Pozneje je z gnojem pomešano in smrdi. Splošni počutek je slab. Živali imajo vročico, nočejo zreti ne prežvekovati. Vime je oteklo, vroče in boleče. V lažjih primerih se vime ozdravi in mleko postane zopet pravilne sestave. Zelo pogosto pa napadeni sesek oglušči.

Tako obolelo vime je treba vsake dve uri z vso previdnostjo in do zadnje kaplje nežno izmolzti. Skrbeti je tudi za to, da se mlečnost v teh dneh zaustavlja, kar dosežemo s pičlim krmiljenjem in odvajanjem s pomočjo Glauberjeve soli ($\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kg), ki jo damo v raztopini vode in kamilčnega čaja. Vime samo pa zdravimo s toploto in snago. Priporoča se, da izpostavimo vime sopari, ki jo napravimo s tem, da poparimo v škafo sempir (seneni drob) in ga postavimo pod vime, kravo samo pa odenemo tako s kocom, da se vsa sopara zbira proti vimenu. Ta sopara sme biti le tako vroča, da jo zdrži roka, in naj traja po četrt ure. Priporoča se dalje, da bolno vime podvežemo (glej sl. 28. in 29.) in da delamo v tej podvezi obkladke iz poparjenega sempirja, ki jih ponovimo, kakor hitro se ohlade. Kakor hitro nhamo s takim segrevanjem vimena, ga je dobro obrisati in namazati z oljem. Čim skrbnejše je to zdravljenje, prej se pokaže uspeh. V težjih slučajjih je po-

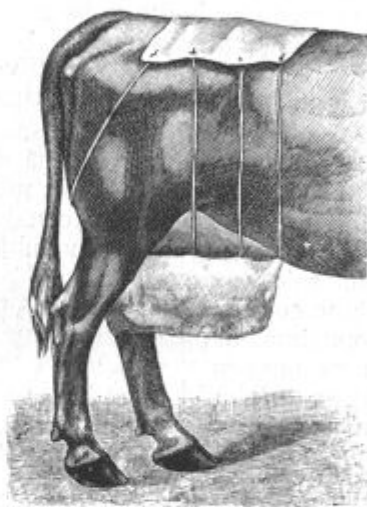
klicati živinozdravnika. Bolezen se ozdravi v teku enega ali dveh tednov.

Vnetje vimena povzročajo bakterije, ki jih pospešujejo nesnaga, prehlaja, slaba molža itd. Skrbimo torej, da ne bomo sami dali povoda za nastajanje takih boleznih na vimenu, ki so lahko nevarne in pri katerih pride lahko tudi do prisada in zastrupljenja krvi.

R.

Skrbimo za dobro konjsko opremo.

Naša domača vprežna živalina, zlasti konji trpe večkrat in mnogo od neprimerne opreme, bodisi da jo je napravil gospodar sam ali pa sedlar, kateremu je bolj za zaslužek, kakor za pošteno delo.

Sl. 29. Podveza bolnega vimena s pomočjo vreče in vrvic.

Kaj trpi pri slabi opremi naša domača živalina, to lahko opazujemo pri mnogih vozniških, kateri veliko premalo pazijo na to, kako trpi vprežna živalina.

Pomislimo samo, kako težko je nositi čevlje, ki nas tiščijo, čeravno so novi in lepe oblike. Človek si lahko pomaga ali uboga živalina trpi naprej! Pot (znoj) od vročine in naporne vožnje se cedi na ranjena mesta in otiske, ki so nastali po vratu in životu. Voznik pa še udriha po ubogem, večkrat popolnoma izdelanem kljusetu.

Kakršen gospodar, taka je živalina in taka je tudi oprema! Lepo rejena živalina je znak skrbnega in umnega gospodarja, nasproti pa razodeva mršava živalina malovestnega gospodarja, ki mu je zaslužek prva stvar, akoravno vidi, da živalina trpi in mu hira.

V krajih, kjer industrija zelo napreduje, najdemo danes mnogo konj, ki trpijo zaradi slabe prehrane in zaradi slabe konjske opreme.

Kmetovalci in poklicni vozniki! Imejte sočutje z ubogo živalino in ne mučite je ponepotrebno! Pazite na dobro opremo! Ne puščajte konjske opreme na solncu, da se izsuši. V primeru pa, da je preveč izsušena in da je usnje trdo, namažite istega s pripravnim mazilom (mastjo, oljem itd.). Ne napravljajte konjske opreme sami, če tega ne znate! Konjsko opremo pravilno napraviti, ni tako

lahka stvar, kakor si to marsikateri voznik in posestnik predstavlja. Ne mislite, da se da vse napraviti brez poklicnega obrtnika! Štednja pri konjski opremi, se rada maščuje.

Svojo vprežno živino pa večkrat pregledjte, da ne bo trpela zaradi labe opreme. Opomnite na to tudi soseda, ki vam bo gotovo hvaležen za tak opomin.

Živina nam pomaga, zato je naša dolžnost, da skrbimo zanjo z vso ljubeznijo. **Naša živina nam bodi v ponos, ne pa v spodtiko!**

A. Zdošek.

Kapar-velika nevarnost za sadno drevje.

Prav resna nevarnost preti sadnemu drevju tudi pri nas, ako se za to ne bomo pobrigali in ne bomo začeli zatirati kaparje ali ščitne uši.

Ta golazen je najopasnejši škodljivec sadnemu drevju v prvi vrsti češpljam, pa tudi drugemu drevju.

Kapar se neverjetno hitro širi, saj zarodi ena samica do 2000 jačic; poleg tega jo pa narava ščiti, da jo je težko zatirati. Kapar se izleže meseca aprila, leze par dni okolu po vejicah in, ko najde primerno mesto, se zapiči s svojim rilcem v lubje ter začne sesati drevesni sok.

Tako ostane negibna. Spočetka jo s prostim očesom niti ne opazimo; okoli nje se začne delati neka lupina, sama pa postaja vedno večja ter zraste do velikosti božjega voleka in je temno kostanjeve barve. Pod to lupino (ščitom), ki jo previdno odstranimo najdemo s pomočjo povečalnega stekla na stotine jajc, iz katerih se izležejo uši.

Vsa ta zalega se v mesecu juniju in juliju norazdeli po vejicah ter nadaljuje uničevalno delo svojih prednikov, dokler ne uničijo drevesa.

Mnogi so mnenja, da bodo te uši zopet prešle, kakor so prišle. Temu pa ni tako. Šle bodo, ko bode vse prepozno in bodo uničeni naši lepi sadni vrtovi in mogoče tudi gozdovi.

Ko sem bil klican meseca aprila v Bosno radi uničevanja kaparja, sem imel priliko prepričati se, kako velikansko škodo lahko povzroči kapar. Ta škoda gre v neštete milijone.

Ogromni nasadi sliv, ki so glavni vir dohodkov Bosne, so popolnoma uničeni; drevje izgleda kakor pečgano. En sam kmet, pri katerem smo se oglasili v okolici Brčke, je imel 80 sežnjev drv od samih uničenih slivinih debel.

Drugi posestnik v Hangaju je pridelal l. 1927. še 28 vagonov sliv, v preteklem letu samo 5 vagonov in letos jih menda še za lastno uporabo ne bode imel.

Brčka je mal, neznan kraj v Bosni, a ima pet bank samo radi kupčije sliv. Tako si lahko predstavljamo, kako ogromno škodo je povzročil kapar. V krajih, kjer je že na slivah opravil svoje uničujoče delo in ni drugega drevja, se je preselil na hrastove šume, in tu se že vidijo posledice. Ogromni hrastovi kompleksi so popolnoma počrneli ter jih čaka isti žalostni konec kakor slive.

Pri nas v Dravski banovini je gotovo 95% sadjarjev in kmetovalcev, ki kaparja niti ne poznajo, četudi je že močno razširjen. Zlasti v bivši maribor-

ski oblasti ga najdemo na vsakem vrtu. Spoznali ga bomo, ko bo prepozno. Zvonjenje po toči nič več ne pomaga. Dreves, ki so že suha in izčrpana, ne moremo več obuditi. V Bosni in Srbiji so v pretečenem letu uvozili 140 vagonov iz inozemstva nekega sredstva za zatiranje kaparja, ali učinek je bil nepovoljen. Kaj je bil vzrok, mi ni znano. Mogoče, da se je delo opravljalo površno, ali pa je bilo sredstvo za škropljenje brez zadostnega učinka. Vsekakor je velika škoda za milijone, ki so bili zavrženi, k temu pride še obup, ker mislijo seljaki, da sploh ni sredstva, ki bi kaparja uničil.

Med sredstva proti kaparju in drugim rastlinskim škodljivcem se priporoča danes tudi **milo „Garkon“**, ki baje prav zanesljivo učinkuje in ki je vredno, da ga preskusimo. Z raztopino tega mila je škropiti drevje na sledeči način: Kos mila Garkona je raztopiti v 5 litrih vode; voda mora pri tem toliko časa vreti; da je milo popolnoma razstopljeno; nato se pridene še 20 litrov navadne vode. S to tekočino drevo **dobro** poškopimo, in sicer vedno le ob suhem vremenu.

V jeseni vzemi par kg ugašenega apna, še enkrat toliko ilovice in nekaj kravjih odpadkov. Tej zmesi pridene 25 litrov Garkonove raztopine, premešaj dobro vse skupaj in namaži s to mešanico kolikor mogoče visoko vse deblo in veje. Pomladi, najbolje meseca aprila, predno drevje cvete, ponovi to škropljenje. Ako si to delo vestno opravil, imel boš drevje brez vsega mrčesa. Z mazanjem debel v jeseni se obvaruješ tudi raka.

Škropljenje je izvršiti vedno le ob suhem vremenu, da se raztopina na drevesu posuši in da uniči tudi pozneje naseljene škodljivce.

Garkon se lahko naroči pri Kmetijske družbi v Ljubljani.

F. T.

Našim vinogradnikom!

Vinarsko društvo v Mariboru nam poroča, da po nekaterih vinorodnih krajih Dravske banovine letos, ko vlada suša z neznatnimi padavinami, katastrofalno nastopata oidij in peronospora na grozdju. Videti je marsikateri vinograd bogato obložen z grozdjem, ki pa ne bo dal letos nobenega dohodka, ker je grozdje po navedenih boleznih napadeno in deloma že uničeno. Obe navedeni bolezni se pri tako ugodnih vremenskih razmerah širita dalje. Nobena sorta žlahtne vinske trte ni izvzeta. Zato se pozivajo nujno vsi vinogradniki, da proti oidiju takoj pridno žveplajo, proti peronospori na grozdju pa takoj izdatno škrope grozdje z 2% galično apneno zmesjo. Vsi, ki še tega dela niso temeljito opravili, riskirajo letošnji vinski pridelek.

Znani so slučaj, da so vinogradniki do sedaj že po 5 krat škropili z 1.5% galico in grozdje še posebej, pa navzlic temu peronospora na grozdju hudo nastopa. To je dalo društvu povod, da je zaprosilo kr. ministrstvo poljoprivrede odnosno kr. bansko upravo, da delegira v naše vinorodne kraje specialista za rastlinske bolezni (Phytopathologa), ki naj iz temelja prouči na licu mesta navedeni pojav grozdne bolezni in ugotovi najpravičnejši in najuspešnejši način pokončavanja bolezni, ki je v tej obliki morda še dovolj ne poznamo.

Kmetijska razstava v Kölnu.

(Dalje in konec.)

Vendar se je videlo tudi precej lepega in vzornega. Tako je bila razstava živine izredno zanimiva. Pri konjih so prevladovali težki belgijski konji in močni oldenburški, manj je bilo lahkkih konj. Goveja živina se je odlikovala po svojih oblikah, predvsem pa po svoji mlečnosti. Črnolisaste vzhodno-frizijske in holandske živine je bilo bilo največ in med njimi tudi nemška rekordna krava „Broše“, last posestnika Müller-Mören. Ta sedem let stara krava je dala v enem letu 11.030 kg mleka z 5.51 % tolšče, oziroma 608 kg masla. Nemci smatrajo to za svojo najboljšo molznico. Bilo je pa tam še več krav z nad 9 do 10 litrov mleka na leto. Za črnolisasto živino so bili najbolj zastopani simodolci, poglavitno iz Bavarske, ki niso sicer kazali take mlečnosti, pač pa večje oblike. Saj je bil tu razstavljen bik v teži 1400 kg.

Prasičereja je pokazala letos čisto nove smerice, nego smo jih bili navjeni v minulih letih. Poudarjalo se je namreč: Svetovni trg ne zahteva več velikih, mastnih, debelih prasičev; ti se težko spravijo v denar. Najbolj priljubljene so mlade, hitrorastne živali v teži 60—80 kg. To je današnji ideal v nemški prasičereji. In ker to zahteva svetovni trg, mora biti to kot navodilo tudi našim prasičerejem.

Razstavljene so bile tudi ovce, največ Merino, pa tudi nemške mesnate in močvirske „šnuke“. Kokoši in kuncev je bilo le malo, pač pa mnogo orodja in priprav za perutninarstvo.

Zanimivi so bili podatki o razvoju tržnih cen pri prasičih, ki jih je sestavila komisija za proučevanje tržnih pogojev. Na posebni statistični tabeli je bilo predočeno, kako se prasičje cene redno vsake dve leti dvigajo in padajo v popolnem soglasju z manjšo ali večjo količino živali. Ko so visoke cene, tedaj vsi prasičerejci pripustijo čim večje število svinj. Ko te povržejo in zarod doraste, je na trgu preveč blaga in cene padajo do nerentabilnosti. Tedaj seveda ne marajo kmetje pripuščati več svinj in posledica je zopetno pomanjkanje blaga in dvig cen. Kako postopati, da bi bilo prav? Vedno pripuščati enako število svinj, da je množina prasičev stalno enaka in da ni trg prenapolnjen.

Tako bodo letos tudi pri nas cene prasičem padle, ker so naši kmetovalci nakupili spomladi mnogo prasičev, da pokrmijo krompir, ki ga niso mogli prodati. Seveda so to izjemni primeri, ki se redkokdaj ponavljajo. In vendar se dobijo tuptatam umni gospodarji, ki pomnožijo stanje svoje prasičereje ravno ob času, ko so nizke cene in ko jo drugi opuščajo.

Pa ne samo o prasičereji, ampak tudi o drugih kmetijskih panogah je ta komisija zbrala polno materijala, ga nazorno predočila obiskovalcem razstave in jim podala primerne nasvete, kako boljše gospodariti, da se omili kmetijska kriza. Tudi pri nas bi potrebovali tako komisijo, ki bi na podlagi do sedaj zbranega statističnega materijala sestavila sliko našega gospodarstva in določila smernice bodočemu ravnanju.

Še en nauk moramo tu navesti, ki ga nam poda današnja svetovna kmetijska kriza: specializiranje v kmetijstvu se bridko maščuje v vseh severnih v kmetijstvu tako naprednih državah. Torej ne gojiti

samo eno panogo, kajti če ta odpove, je vse gospodarstvo na robu propada. Ampak kmetijstvo mora biti mnogostransko: če ena panoga odpove, ostanejo druge kot podpora. Ta klic je danes v severnih državah Evrope splošen, ko uvidijo, kam jih je pripeljala enostranost v kmetijstvu. L.

Kuncerejska razstava.

V okviru letošnjega ljubljanskega jubilejnega velesajma se je vršila v času od 29. maja do 9. junija t. l. tudi razstava kunccev, ki jo je priredil odsek za rejo kunccev Kmetijske družbe v Ljubljani.

Razstava kunccev, ki je bila druga v dobi delovanja kuncerejskega odseka, je pokazala velik napredek, tako v organizaciji, kakor tudi po številu in kvaliteti razstavljenih živali. Zastopane so bile vse, pri nas gojene čiste pasme. Vseh živali je bilo razstavljenih skupno okrog 400 v 125 kletkah. Sredi razstavnega prostora je bila napravljena večja skupina, v smrečju in zelenju, last g. Kuharja iz Vevč. Dalje so bile v posebnem oddelku razstavljene kunčje kože in izdelki, skupno 132 komadov.

Razstavo kož sta organizirali in uredila člahta Kuntara Vilko iz Laškega in Majhen Josip iz Doba. Ta del razstave je bil prav lepo in nazorno urejen in zaslužita aranžerja, zlasti g. Kuntara, vso zahvalo in priznanje. — Ta razstava kož in izdelkov nam je nazorno pokazala, kako veliko vrednost in koristi nam nudi umna reja domačega zajca. Zlasti je vzbujal pozornost damski plašč, last ge. dr. Jenkove, iz kožic Havana kunccev. Dalje kučma iz srebrecvih kož, last g. Kregarja. Pri nas je malo ali pa prav nič znano, da se more iz kunčjih kož strojiti najfinejše ševro-usnje, v raznih barvah, ki po trpežnosti prekaša ostale finejše vrste usnja, ter je izredno voljno in ne razpoka. Razstavljen je bil tudi en par ženskih čevljev, napravljenih iz ene same kunčje kože, last g. Zemve Lovra iz Novega mesta. — Omeniti moramo še izdelke iz volne Angora kunccev, ki se dobiva s češenjem, striženjem ali čupanjem. Razstavljena je bila volna, dalje razni kvačkani vzorci, nogavice, rokavice itd., vse last g. Kuntara, specialista za rejo Angora kunccev. Dalje so razstavili kože, posušene ali pa že ustrojene gg. Herga Jakob, Majhen Josip, dr. Jenko Andrej, Vrečar Franc, Mejač Franc, Kregar Avgust in drugi.

Izmed razstavljalcev, ki jih je bilo 30, jih je prejelo 20 skupaj 46 prvih nagrad, 10 razstavljalcev pa je prejelo 39 drugih in 3 tretje nagrade. Ocenjevalna komisija je poslovala pod strokovnim vodstvom ravnatelja velesajma, g. dr. Dularja.

V naslednjem priobčujemo seznam razstavljalcev in pasem (v oklepaju), ki so prejeli **prvo** nagrado: Burger Ivan z Ribnice (Črni orjak), Čamernik Karel iz Ljubljane (Činčila), Hartman Helena iz Ljubljane (Činčila), Hudaes Martin iz Ljubljane (Modri dunajčan), dr. Jenko Andrej iz Št. Vida pri Stični (Havana, Bober-reks, Činčila-reks), Kleinlercher Viktor iz Domžal (Francoski ovnač in Činčila), Krapeš Josip iz Most pri Ljubljani (Činčila), Kregar Avgust iz Most pri Ljubljani (Beli dunajčan, Črni reks), Kuhar Avgust iz Vevč (Belgijski orjak, Beli orjak in Francoski ovnač), Kuntara Vilko iz Laškega (Angora), Lenardič Karel iz Most pri Ljubljani (Činčila

in Bober-reks), Letnar Leopold iz Ljubljane (Činčila), Majhen Josip iz Doba (Činčila in Ruski kunc), Mejač Fran iz Ljubljane (Black and tan), Semenič Viktor iz Ljubljane (Činčila), Smuk Ciril iz Ljubljane (Bober-reks in Črni reks), Stiplovšek Emil iz Ljubljane (Srebrec), Wergles Simon iz Maribora (Bober-reks, Beli reks in Črni reks), Žemva Lovro iz Novega mesta (Belgijski orjak), Odsek za rejo kunccev Kmetijske družbe v Ljubljana za razstavo kož.

V največjem številu so bile zastopane pasme Činčila, Srebrec in Reksi. Te pasme so pri nas že precej razširjene in so tudi z gospodarskega stališča uvaževane radi krasnih kožuhov, ki dosegajo vrednost od 40—100 Din za eno kožo. Na velesjemu se je zglasilo največ interesentov za Činčila kože. Dragocene kožuhe imajo tudi Dunajski modri in beli kunci ter Havana. Tudi te pasme so bile na razstavi dobro zastopane. V zelo velikem številu so bili zastopani na razstavi srebreci, katero pasmo priporočamo predvsem začetnikom.

Najdražje krzno nam pa dajejo raznobarni reksi, katerih kože se plačujejo po 100 Din. Ta pasma ima brezdvomno tudi veliko prihodnost radi komaj 8 mm dolge, a zelo goste mehke dlake kožuha, ki se uporablja v naravni barvi.

V splošnem moremo reči, da je druga razstava kunccev prav dobro uspela, za kar gre vse priznanje agilnemu odboru kuncerejskega odseka, ki se ni ustrašil nobenega truda, da je pripravil razstavo čim lepšo in popolnejšo.

Da se zanimanje za umno kuncerejo res razveseljivo širi, dokazuje tudi veliko število kupčij, ki jih je sklenil odsek v popolno zadovoljstvo članov razstavljalcev.

I.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 33. Ali je priporočljivo rediti teličko od dvojčkov? Živali so lepe, le bolj drobnih kosti. (I. P. v R. p. L.)

Odgovor: V obče se manj priporoča reja dvojčkov, zlasti če so slabo razvita. Če je pa telička zdrava in se dobro razvija, potem ni pravega vzroka, da bi jo zavrgli in dali mesarju. Tudi živali šibkejših kostij se lahko popravijo, če je dovolj reje, če je dovolj mleka in če se dobro odstavijo. Taka plodovitost krave se rada prenese tudi na zarod.

R.

Vprašanje 34. Imam pašnik, katerega je prerastla skoraj sama praprot. Kako naj praprot na pašniku zatrem? (P. P. v R. na P.)

Odgovor: Praprot na pašniku se ne da drugače zatreti, kakor da pašnik preorjete in ga obdelujete toliko časa za njivo, da se praprot zatne. Njivo kaže obdelati z okopavinami in krmskimi rastlinami, da se čimpreje znebite praproti. Navadno se praprot pojavi po praznih gozdnih prostorih. Če je pašnik velik, ga lahko razdelite v dva ali več delov, ki jih po vrsti očistite od praproti in potem na novo obsejete s primerno mešanico pašne trave.

R.

Vprašanje 35. Imam nerodoviten, suh travnik, katerega del želim spremeniti v njivo. Kdaj naj preorjem travnik in kaj naj prvič posejem? (Ž. L. v S.)

Odgovor: Travnik je preorati jeseni in ga pustiti v surovih brazdah čez zimo. Na te surove brazde je sejati spomladi oves, ki ga zavlečete z brano. S tem dosežete, da ruša prej segnije.

R.

Vprašanje 36. Imam dobro molzno kravo, ki pa po zadnji otelevitvi skoro nima mleka za teleta. Molzel sem jo do 14 dni

pred porodom. Po otelevitvi je imela prej vselej po 16 l mleka, a sedaj niti 5 l. Kaj naj ji dajem, da pride zopet do mleka? (I. R. v D. H.)

Odgovor: Da je prišla krava ob mleko, ste sami krivi, ker ste jo predolgo molzli. Pravilno je, da prenehamo z molžo 6 tednov pred porodom, če krava sama ne ostavi molže, najmanj pa 4 tedne prej. Za pospeševanje mlečnosti se priporoča v tem času pokladanje stolčenega janeža in soli skupaj z otrobi. Janeževega praška lahko dajete po 30 g na dan.

R.

Vprašanje 37. Imam vodnjak, v katerem so se v veliki množini zaredile uši, male rdeče živalce. Kako odpravim uši z vodnjaka? (F. R. v P.)

Odgovor: V Vaši dopisnici sporočate, da so se Vam v vodnjaku s pitno vodo zaredile male rdeče uši. Ker imate pri Vas najbrž kapnice, bo te živali težko odpraviti. Vendar Vam podamo nekoliko nasvetov, kako jih vsaj omejite. Najboljše bi bilo vodnjak izprazniti, temeljito očistiti in razkužiti z apnom. Dotok vode iz strehe pa je speljati skozi čistilnik z ogljem, da se voda temeljito filtrira. — Če pa tega ne morete storiti, tedaj položite v vodo nekoliko ribic, ki bodo uši uničile. Nekateri svetujejo tudi zlitni v vodnjak močno raztopino soli, ki uniči ta mrčes. Poskusite eno ali drugo teh sredstev.

L.

Vprašanje 38. Kako je najuspešneje sejati repo v vrste, da jo je mogoče okopovati z okopalnikom kakor druge okopavine? (J. Z. v L.)

Odgovor: Repo je sejati v vrste s pomočjo sejalnega stroja. V ta namen je repno seme pomešati z enako drobnim peskom, ki ga moramo presejati. Peska je vzeti še enkrat več kakor repnega semena, da je setev ravno prav gosta. Seveda je treba tudi sejalni stroj prav vravnati, da bo setev pravilna. Da se o tem prepričate, je dobro, da napravite najprej poskus s tako setvijo in sicer na ravnih tleh in s podloženo rjuho. Iztrošeno seme Vam hitro pokaže, ali bo setev dosti gosta ozir. redka ali ne.

R.

Kmetijsko-šolski vestnik.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno na celo polo pisane prošnje (kolek sedaj Din 25—) za sprejem je poslati ravnateljstvu banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 31. julija t. l. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo stipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev; prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmetski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi vsaj dveh razredov meščanske ali kake nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njih

zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo. Oskrbnina stane do preklica mesečno Din 150. Plačuje se vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Izključenim in samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana oskrbnina ne vrne. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjenim ubožnim spričevalom ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnje za spremembo se rešujejo pisмено.

Gospodarske stvari.

Konjsko premovanje v Beltincih se vrši za celo Prekmurje v torek, dne 19. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne. Na premovanje je prignati le najboljše živali mrlzokrvnih pasem. Za vsako prignano žival je doprinesiti skočni listek v dokazilo, da izvira od državnega ali licenciranega zasebnega žrebca. Ocenjevanje in obdarovanje se vrši v štirih skupinah in sicer: 1. **Kobile z žrebeti** od 4. leta dalje; za žrebeta je prinesiti spuščalni list. 2. **Mlade kobile** in to triletne pripuščene ali nepripuščene in štiriletne pripuščene; za pripuščene je prinesiti skočni listek. 3. **Žrebičke** enoletne in dvoletne. 4. **Žrebički** enoletni in dvoletni le najboljše kakovosti.

Velika vsedržavna šumarska in lovška razstava v Ljubljani se vrši letos od 31. avgusta do 15. septembra. To bo prva prireditve v Jugoslaviji, na kateri bodo sodelovale vse pokrajine države. Prireditve se vrši pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja Aleksandra I. Ker pokriva Jugoslavijo nad 30% gozdov, bo ta razstava gotovo velevažna za domačine, ki bodo imeli priliko videti pravilno gojenje gozda, nadalje pa tudi vso uporabo gozdnih pridelkov in sicer od lesa do gob in raznih gozdnih sadežev. Prikazani bodo tudi vsi pripomočki, posebno novejši stroji, ki se jih uporablja v gozdarstvu in lesni industriji. Prav tako važna bo ta razstava tudi za inozemce. Na njej bodo zastopane vse večje lesne firme. Prikazana bo tudi količina lesa, ki jo izvažamo v inozemstvo. Tuji trgovci bodo imeli priliko, stopiti v trgovske zveze z jugoslovanskimi industrialci in trgovci. Lepa bo tudi lovška razstava, na kateri bodo ravnotako zastopani vsi deli države. Poleg lovskih trofej bo povečini prikazana tudi vsa divjad od balkanskega risa pa do alpskega kozoroga, kakor tudi zgodovina našega lovstva. Za to jesensko sejensko prireditve so na podlagi legitimacije odobrene razne vozne olajšave.

Kmetijske novice.

Uredništvo „Naših goric“. Od Vinarskega društva v Mariboru smo prejeli naznanilo, da je do nadaljnjega prevzel uredništvo in upravo mesečnika „Naše gorice“, ki je glasilo Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru in vestnik vinarske in sadjarske šole v Mariboru, znani vinarski strokovnjak, gospod vinarski direktor v pok. Anton Puklavec v Mariboru.

Brezplačno seme lanu. Za strniščno setev je še na razpolago nekaj brezplačnega semena pernavskega (ruskega) lanu. Proti povračilu režijskih stroškov ga kmetovalci lahko prevzamejo v skladišču kmetijske podružnice v Murski Soboti.

Organizacija sadne kupčije. Vse organizacije, sadjarske in kmetijske podružnice so naprošene, da pošljejo Sadjarskemu društvu v Ljubljani predloge ozir. nasvete, kako bi bilo sadno trgovino najlažje uspešno organizirati. Potrebno je slišati mnenja prizadetih podružnic, da se vprašanje organizacije

sadne kupčije čim ugodnejše reši. Na dovoljen uspeh pa je upati le, če bodo tudi podružnice sodelovale pri tem važnem in perečem vprašanju. Zaprošene predloge je poslati do srede avgusta t. l.

Nabava vina za vojaštvo. Ministrstvo vojske in mornarice je dalo vsem komandam in ustanovam, ki prehranjujejo vojaštvo, nalog, da se obračajo pri nabavi vina na vinarske zadruge ter zahtevajo od njih ponudbe, ter potem izvrše nabavo vina preko njih, v kolikor seveda ne bi bilo večjih tehničnih težkoč. To obvestilo je dobila potom banske uprave Kmetijska družba.

Društvo sadnih trgovcev. Na inicijativo gremija trgovcev za Maribor in okolico se je vršil sestanek sadnih trgovcev Slovenije, katerega so se udeležili skoraj vsi zainteresirani. Po dolgi in stvarni debati je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki ima pooblastilo in polnomoč, da pripravi vabila in skličje v kratkem ustanovni občni zbor pod imenom „Društvo sadnih trgovcev v Mariboru“. Naloga društva bo, pospeševati strogo solidno sadno trgovino in kupčijo in pobijati nereelno sadno kupčijo.

Uradne vesti.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani dne 26. junija 1930 ob polenajsti uri dopoldne v družbeni dvorani.

Navzoči gg.: predsednik **Detela**, podpredsednika **Hauptman** in **Lenarčič** ter odborniki **Jan**, **Kersnik**, **Rus**, **Štrcin**, **Steblovnik**, **Šušteršič**, **Vesenjak**, inž. **Zidanšek**, kot zastopnik banske uprave, družbeni ravnatelj inž. **Lah** in kot zapisnikar tajnik **Franjo Kafol**; g. **Piber** se je upravičil.

G. predsednik je otvoril sejo, ugotovil sklepčnost, pozdravil navzoče ter podal sledeče poročilo. Grof Barbo je umrl 11. maja t. l. v Novem mestu in bil pokopan 13. maja v Št. Rupertu pri Mokronogu. Ker je bil pokojni 12 let odbornik Kmetijske družbe, je ta izrekla njegovim svojcem sožalje in družbeni ravnatelj se je udeležil pogreba. Odborniki so stoji vzeli to vest na znanje in v počaščenje spomina zaklicali pokojniku „slava“.

Poročal je dalje, da je napravil potrebne korake za zemljeknjižno ureditev družbenih nepremičnin in ravnotako za potreben kredit družbi za nakup blaga pri raznih denarnih zavodih. Poročal je tudi o raznih notranjih zadevah družbe.

Kmetijska družba je bila pozvana v častni odbor za praznovanje 10 letnice Ljubljanskega Velesejma. Udeležil se je te prireditve g. predsednik, ki je na banketu poudarjal velik pomen ljubljanskega Velesejma tudi za kmetijstvo.

Odbor je vzel poročilo g. predsednika z odobrenjem na znanje.

G. ravnatelj je prečital zapisnik zadnje odborove seje od 1. maja t. l. K temu se je priglasil g. **Lenarčič**, ki je podal pojasnila glede morebitnega nakupa **družbenega posestva Ivje** po novoustanovljeni živinorejski zadruzi „**Jugomontafon**“.

Na to je glavni odbor odobril prečitani zapisnik in vzel na znanje poročila gg. odbornikov.

Sledilo je poročilo g. **ravnatelja**.

Za posestvo Ivje je bilo več povpraševanj, toda nobenega resnega kupca.

Kmetijska družba je vložila na kr. bansko upravo več prošenj za podporo in sicer: za kritje upravnih stroškov, za primanjkljaj pri izdaji „Kmetovalca“, za kmetijsko gospodinjstvo šolo v Marijanišču, za vzdrževanje drevesnice, za kmetijski potovalni pouk, za tekmo v Kranju; nadalje je zaprosila kmetijsko ministrstvo za podporo potrebno za perutninarsko in kuncerejsko razstavo in je prejela v ta namen 5000 Din.

Vložila je tudi prošnjo za podporo za poučno potovanje v Köln, ki ji je bila odbita; od drugih prošelj še ni rešitve.

Banski upravi je podala strokovno mnenje glede pravilnikov za dodelitev podpor oz. nagrad, in sicer za gnojšča in gnojnične jame, za pobiranje šmarnice, za nabavo trsnih škropilnic in drugega orodja, za podelitev podpor za kmetijske stroje in za drevesnico.

Na podlagi sklepa zadnje odborove seje je družba zaprosila bansko upravo, da se čimprej skliče banški kmetijski odbor. Prejela je odgovor, da ga banska uprava ne more sklicati, ker po finančnem zakonu nima sredstev za kritje stroškov za to zborovanje.

Na kmetijsko ministrstvo je odposlala prošnjo, da se zavzame pravočasno za to, da ne bo Nemčija zvišala svoje uvozne carine na hmelj, ker bi bil s tem glavni trg za savinjski hmelj zaprt.

Odposlala je tudi vlogo na kmetijsko ministrstvo, da se v pravilniku k vinskemu zakonu, omilijo nekatere trdote tega zakona.

Banski upravi je predložila mnenje glede sedanjih mestnih trošarin in uvoznin za kmetijske pridelke in je prosila za posredovanje, da se znižajo ali odpravijo. — Zaradi pavšalnega zavarovanja kmetijskih delavcev zoper nezgode pri kmetijskih strojih, je družba zaprosila tudi Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, za svoječasno zastopa stališče Kmetijske družbe.

Na podlagi sklepa svoječasne odborove seje, je družba 12. dec. 1929 zaprosila bansko upravo, da se prihranke oblastnih skupščin uporabi v kmetijske svrhe. Prejela je odgovor, da se je moral ta prihranek porabiti za kritje drugih izdatkov.

Kmetijska šola v Št. Jurju praznuje 6. julija 20 letnico svojega obstoja in vabi družbo na intimno slavnost, ki jo priredi z bivšimi gojenci. Te slavnosti se bo udeležil ravnatelj. Kmetijska podružnica v Slovenjgradcu priredi 6. julija kmetško zborovanje in tombolo in prosi družbo, da ji pošlje kot svojega zastopnika tajnika Kafola.

Seja za določitev pasemskih okolišev je bila pri banski upravi 24. maja; udeležil se je je družbeni-ravnatelj.

Prireditve desetletnice Ljubljanskega Velesoja se je Kmetijska družba udeležila z razstavo kmetijskih strojev in drugih potrebščin ter dosegla pri tem precej uspeha. V častnem odboru jo je zastopal g. predsednik. — Glavni odbor je vzel na znanje ravnateljevo poročilo.

G. Jan je omenjal neznosne dajatve, ki so naložene občinam s tem, da morajo dajati učiteljstvu drva (za oženjene 13 m³, za neoženjene pa 9 m³) letno in poleg tega še prosto stanovanje. Predlagal je, da podvzame Kmetijska družba korake na merodajnih mestih, da se te dajatve odpravijo ali vsaj omilijo.

G. Hauptman je predlagal, da se odpošlje spomenica v tem pogledu na merodajna mesta.

G. Robič je omenil, da je bilo v „Učiteljskem tovarišu“ objasnjeno stališče učiteljstva napram tem dajatvam, ki tudi ni zadovoljno s tem, da je odvisno od občin.

G. Lenarčič se je pritoževal nad velikanskimi stroški pri vzdrževanju šol, učiteljstva in šolske mladine. Živimo v času bolestne hiperkulture, ki nam bo prizadjala še hude udarce. Nujno je potrebno v tem pogledu remedure, dokler je še čas.

G. Brulc predlaga, da se odpošlje spomenica na bansko upravo glede novega pravilnika, ki bo v kratkem izdan k novemu šolskemu zakonu. Vsi navedeni predlogi so bili soglasno sprejeti. (Konec sledi.)

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnik nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Tržni pregled.

Goveja zovina. Dogon na sejmове je dober, blago bojuje kot lani. Cene neizpremenjene, kupci po večim itahjami.

Fraščiči. Cene so cvrste, kupcija zivalna. Cena 11—12 Din za pršutarje.

Žito. Pšenica se prodaja v Ameriki ceneje. Žetev je bila boljša od lanske. Evropa je kupila veliko ameriške pšenice po tako nizkih cenah, da tega ne pomnujo. Francoska za 1½ milijona ton manj pridelala kot lani. Madžarska racuna z bojso žetvijo kot lani. Pri nas postaja trg s pšenico cvrstejši. Preje se je računalo, da bo letošnja žetev za 25% manjša od lanske, sedaj pa se je izkazalo, da bomo za 35 do 40% manj pridelali kot lani. Kljub slabi žetvi pa ni izgleda za veliko izboljšanje cen, ker bodo ameriške države s svojim blagom vplivale tudi na cene našemu žitu. Koruza, ki je zadnje tedne poskocila v ceni do 10 Din pri 100 kg, zopet nazaduje. Zadnji dež je stanje koruze popravil in cene padajo. Oves zelo slabo kaže, cene rastejo. Plačevalo se je za oves 150 Din, pa ni bilo ponudbe.

Vino. Avstrija ne kupčuje nič. Vinogradi prav lepi. Madžarska je vino razprodala. Vinogradi izvrstni. V Italiji je tudi dosti vina, kupcev malo. Vinogradi ne posebni, kljub temu cene nizke. V Španiji je trgovina popolno zastala, prizadeva se prodati vino v srednje evropske države. Vinogradi dobri. V Franciji je cena zadnjih 10 dni poskocila za 10 točk. Vzrok vesti o izredno slabem stanju vinogradov. Smatrajo, da so te vestu pretirane. V Jugoslaviji je trg miren, kupcev prav malo. Kupujejo le gostilničarji najnujnejše. V vinogradih izgledi nekaj slabši kot dosedaj. V Dalmaciji vinogradi prav dobri.

Les. Promet večji, cene neizpremenjene.

Tržne cene doma.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Štini in drugi pridelki	pšenica	1 q	250— do 255—	200— do 250—	
	rž	1 "	200— do 210—	150— do 225—	
	ječmen	1 "	200— do 210—	130— do 200—	
	oves	1 "	195— do 230—	175— do 225—	
	proso	1 "	200— do 210—	165— do 200—	
	koruza (nova, sušena)	1 "	150— do 160—	150— do 200—	
	ajda	1 "	200— do 230—	150— do 200—	
	fižol, ribničar	1 "	330— do —	200— do 350—	
	fižol, prepeljar	1 "	410— do —	— do —	
	krompir (novi)	1 "	150— do 200—	250— do 300—	
Seno	sladko seno	1 "	80— do —	60— do 65—	
	kislo seno	1 "	70— do —	— do —	
	slama	1 "	50— do 60—	40— do 50—	
Goveja zovina	Voli I. . . . . žive teže 1 kg		— do 10—	8— do 8.50	
	" II. . . . . " " 1 "		— do 9—	6— do 7—	
	" III. . . . . " " 1 "		— do 8—	5— do 7—	
	Krave, klobasarice . . . . . 1 "		4— do 5—	4— do 5.50	
(Prigon v Lj. 150 v Mar. 623 glav.)					
Teleta . . . . . žive teže 1 kg		14.50 do 15—	— do —		
(Prigon v Lj. 20, v Mar. 22 glav.)					
Prasiči	6—8 tednov stari . . . . . kom.		200— do 400—	200— do 250—	
	3—4 mesece stari . . . . . "		— do —	300— do 350—	
	5—7 mesecev stari . . . . . "		— do —	450— do 500—	
	debel . . . . . žive teže 1 kg		— do —	11— do 13—	
	debel . . . . . mrtve " 1 "		— do —	15— do 16.50	
(Prigon v Lj. 232, v Mar. 338 glav.)					
Mleko, maslo, sir, jajca	pličanec . . . . . kom.		12— do 25—	25— do 45—	
	kokoš . . . . . "		30— do 40—	30— do 55—	
	mleko . . . . . 1 lit.		2.50 do 3—	2— do 3—	
	smetana . . . . . 1 "		— do —	12— do 14—	
	čajno maslo . . . . . 1 kg		44— do 52—	40— do 44—	
	surovo maslo . . . . . 1 "		35— do 40—	36— do 40—	
	bohinjaški sir . . . . . 1 "		80— do 82—	— do —	
	sirček . . . . . 1 "		8— do 10—	7— do 9—	
jajce . . . . . kom.		0.75 do 1—	0.75 do 1—		
Kart.	trda drva . . . . . 1 m ³		180— do —	150— do 160—	
	mehka drva . . . . . 1 "		90— do —	90— do 110—	

Tržne cene v inozemstvu.

Na Dunaju 7. julija.

Voli I, žive teže 1 kg 12.40—13.20 Din. Voli II, žive teže 1 kg 10.80—11.60 Din. Skupni prigon 2246, iz Jugoslavije 197. Prasiči, peršutniki, žive teže 1 kg 12.60—16.00. Prasiči, debeli, žive teže 1 kg 13.20—14.40 Din. Skupni prigon 14.706, iz Jugoslavije 2910.

Kavo vseh vrst in vsakovrstno speci-
rijsko blago. Semena vedno sveža in
dobro kaljiva Koruzo in drugo žito.
Pšenično moko prvovrstne kvalitete,
vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog Vam nudi

Družba „ILIRIJA“

Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28-20

J. BLASNIKA NASL.

UNIVERZITETNA TISKARNA

LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

ZALOŽNIŠTVO VELIKE PRATIKE

VREČICE ZA SEMENA

NAJSTAREJŠI GRAFIČNI ZAVOD JUGOSLAVIJE
IZVRŠUJE VSE TISKOVINE NAJCENEJE IN NAJBOLJ SOLIDNO
USTANOVLJENA LETA 1828

VARNO NALOŽITE SVOJ DENAR V

VZAJEMNI POSOJILNICI

V LJUBLJANI
POLEG HOTELA UNION

OBRESTOVANJE
NAJUGODNEJE

POSOJILA PROTI VKNJIŽBI NA
POSESTVA, PROTI POROŠTVU ITD.

LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE, LAKE, KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago
prvovrstne kakovosti po solidnih cenah
in točni postrežbi, najugodneje kupite
pri domačem podjetju

MEDIĆ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV IN BARV

družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIĆ

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem
Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvadah in Domžalah.

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno
varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja
tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 mi-
ljonov še lastna glavica in rezerve, ki znašaj skupaj nad Din 14.500.000.—

Podružnici:

MARIBOR
Aleksandrova c. št. 11

Šoštanj
(v lastni hiši)

Kmetovalci! Gnojite z **apnenim dušikom**

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom
domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi
žlahтна vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno
hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje
proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način
iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu tvrdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (lavna skladišča). 131

Služkinja

(začetnica), 18—24 let stara, poštena, zdrava in pripravna za hišno in kuhinjsko delo, se sprejme v stalno in dobro službo v Ljubljani. Prednost ima sirota, da bo ostala več let pri hiši, za kar se mora obvezati. Ponudbe je poslati s sliko, katera se vrne in potrditvom od župnega urada o poštenosti na: Upravo lista „Kmetovalcev“ v Ljubljani, Turjaški trg 3 (pod služkinja). 20

Stole

navadne in boljše za dvorane, gostilniške ali zaklopne, nadalje mize, vrtno naslanjače s platnom Vam nudi najceneje Stolarna in strugarna Sodra-Jca, Dolenjsko. (Ceniki na razpolago). 146

Naznanite takoj

natančne naslove onih oseb, ki se hočejo naučiti od nas lepo in čisto domačo obrt, ter si s stalnim domačim delom prislužiti postranske dohodke. Zglasijo naj se samo oni, ki razpolagajo z svoto Din 3650, da si nabavijo zato potreben stroj. Pouk je brezplačen, zasluži se 10 do 12 Din na uro. Material za delo dajemo mi. Vsak naročitelj lahko stalno dela za našo tvrdko, ker mi vsak čas za gotovi denar prevzamemo vsako količino izgotovljene robe, za kar pisмено jamčimo. (Za odgovor priložite znamko). „Grauert“, tvornica strojev d. d. Generalno zastopstvo i skladišče Osljek L. Krežmina ul. 13. 173

Opozorite

Vaše znance, da hočem popolnoma zastopaj odpraviti za vedno neprijetno potenje nog, četudi se je pojavilo v najbolj toplih poletnih dneh. To ni nikako zdravilo, ampak zgolj enostavni naravni postopek. (Prosim znamko za odgovor.) J. Lustig, Osljek, Krežmina ul. 174

Plemenski bik

zelo lep, siv, potomec izvrstne mlekarice, 8 mesecev star se proda radi pomanjkanja prostora. Cena po dogovoru. Al. Skull, Velike Lašče 30, Dolenjsko. 188

Montafonskega bikca

sedem mesecev staréga, od importirane krave, izredno lep, cena proda: Ivan Pucej, Velike Lašče. 184

Gepelj (ležeči)

v dobrem stanju, ima na prodaj: Jože Žibert, Pivka 3, pošta Naklo. 186

Čuvajte svoje prašiče pred bolezni!

Podajajte jim 2 krat na teden po 1 malo žličico Sadnikarjevega zdravilnega praška za prašiče, ki se je vedno izkazal kot zanesljivo zdravilo, ker čisti prebavila in odvaža kužne bacile! V bolezni učinkuje v najkrajšem času: žival postane živahna in začne jesti. Imejte ta prašek vedno doma! 1 zavoj stane 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pisnu naprej, poštnine pristo, sicer povzjte. Točno navodilo priloženo! Naroča in dobi se edino v lekarni na Vrhniki. 46

Krasne tlakove

a veže in cerkve, poklada lih: Cementarna Gojčar, Pečata, p. Dol pri Ljubljani. 130

Sobarico

ki zna dobro servirati in likati, z dobrimi letnimi spricavali, se išče za takoj. Plača Din 400 mesečno, polletno eno obleko in ene čevlje. Nemški jezik mora znati. Prednost imajo, ki so že služile na graščini. Naslov: veleposestnik M. Zwilling, Ribogolstvo, Zdenčina pri Zagrebu. 181

Vabilo

na redni občni zbor Kmetijske posojilnice in hranilnice na Vinici, ki se vrši dne 27. julija 1930 ob 15. uri v posojilnici. Dnevni red: 1. Poročilo načelnstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Revizijsko poročilo. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1929. 5. Volitev načelnstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Raznosterosti. — Načelnstvo. 185

V prodaji leži vaša bodočnost!

Ako se čutite sposobnega, doseči visok promet naših prvovrstnih predmetov, Vam ponudimo tem potom naše zastopstvo ter Vam jamčimo za boljši zaslužek kot v kateremkoli drugem poklicu. Pišite nam in priložite znamko za odgovor. Tehna družba, Ljubljana, Mestni trg 25/L. 121

Tomasovo

žlindro

najboljše fosfatno gnojilo dobavlja

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Nadaljne dobave:

ARTHUR JONAS, Wien XIX

Lannerstrasse 16.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih,

porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni „Franz Josefovi“ grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je „Franz Josefova“ voda izborna učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. „Franz Josefova“ grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. Ins. 34

Mlad ekonom,

veržiran v vseh kmetijskih panogah, z vrtnarsko prakso, hoče premeniti službo in želi nameščenja na kakem posestvu kot oskrbnik, vrtnar ali viničar in to takoj ali pozneje, pod primerno plačo. Naslov: Uprava „Kmetovalca“ pod „Mlad ekonom“ št. 189. 189

Ženitna ponudba.

Mladenci srednjih let s posestvom, želi znanja z gospodsko ali vdovo po možnosti z nekaj premoženjem. Cenjena polasnica z opisom je poslati na Upravo „Kmetovalca“ pod „Mlira bodočnost“ št. 190. 190

Kupim 5 zajčkov

4—5 mesecev starih, čiste „Činčila“ pasme. Ponudbe z navedbo cene na upravo „Kmetovalca“ pod „Čista pasma“ št. 187. 187

Zaloga

stekla, porcelana, svetiljk, ogledal, okvirjev, slik, kipov, vsakovrstnih šip itd.

FR. STRUPI, CELJE

prevzema vsa stavbna in druga steklarska dela.

Najnižje cene in solidna postrežba.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno glavne živine. - Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 D.

Lekarna TRNKOČY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90,000,000.—